

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

معنی الادیب

بحث «هل»

جلسه ۸۷

استاد وافی

بحث «هل»

حرفی است که برای استفهام تصدیقی در کلام ایجابی می آید لذا استفهام تصویری و تصدیقی سلبی را نمی توان با «هل» سوال کرد.

تفاوت های «همزه» استفهام و «هل»:

۱. «هل» مختص به تصدیق است: «فَهَلْ دَفَعْتَ الْأَقْرَابُ؟ أَوْ نَفَعْتَ النَّوَاحِبُ؟ وَوَقَدْ غُوِدِرَ فِي مَحَلِّهِ الْأَمْوَاتِ رَهِينًا وَفِي ضَيْقِ الْمَضْجَعِ وَحِيدًا»

۲. هل مختص به ایجاب است: «هل زید قائم؟» بر خلاف همزه: (أَلَمْ نَشْرَحْ)

۳. هل مضارع را به استقبال مختص می کند: «هل تسافر؟»

۴. «هل» بر «شرط» «ان» و «اسمی که بعدش فعل است»، داخل نمی شود.

۵. «هل» بعد از عاطف قرار می گیرد نه قبل از آن: (فَهَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ)

۶. گاهی مقصود از استفهام با «هل» «نفی» است: (هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ)

۷. «هل» گاهی به معنی «قد» می آید: (هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ)